

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Қурбонов Маҳмадӣ Сатторович дар мавзуи «Шароитҳои педагогии тақмилёбии шуурнокии миллии донишҷӯён дар муҳити бисёрфарҳангии таҳсилоти донишгоҳӣ» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.01 – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот.

Вобаста ба тағйироту дигаргуниҳои азими дар ҳаёти иқтисодӣ, сиёсӣ ва фарҳангии ҷомеа ба амал омадаистода, аҳамияти шуурнокии миллии ҷавонон боз ҳам зарурати бештарро касб мекунад. Дар баробари ин, дар шароити имрӯза таъсири ҷаҳонишавии арзишҳои маънавӣ-ахлоқӣ ба шахсияти насли ҷавон бараъло ҳис карда мешавад. Аз ҷумла, идеологияи Ғарб бо ҳар роҳу восита таъсири худро ба ахлоқу одоби насли наврас мерасонанд. Ин вазъият дар назди муассисаҳои таълимӣ, аз ҷумла муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ҷиҳати дар рӯҳияи худшиносӣ ва шуурнокии милли тарбия намудани донишҷӯён вазифаҳои навро мегузорад.

Диссертатсияи унвонҷӯ Қурбонов Маҳмадӣ Сатторович маҳз ба проблема, мушкилот ва ҳалли масъалаҳои тақмилёбии шуурнокии миллии донишҷӯён дар шароити кунунӣ бахшида шудааст. Чи тавре ки ҳуди унвонҷӯ таъкид менамояд, ташаккули шуурнокии миллии масоили мураккаб буда, дар ҳар давраи инкишофи синнусолии насли наврас мақсад ва вазифаҳои он тағйир меёбад.

Унвонҷӯ чунин масъалагузорӣ намудааст, ки барои дар донишҷӯён бомуваффақият ташаккул додани шуурнокии миллии, ба мақсад мувофиқ аст, ки таҳкурсии ин фаъолият на фақат дар синнусоли ҷавонӣ, балки дар синну соли наврасӣ гузошта шавад. Тамоми тарзи ҳаёти донишҷӯён, муоширати ҳаррӯзаи онҳо бо ҳамсолон ва калонсолон, фаъолияти ҳаррӯзаи онҳо ба тағйиротҳои куллии мақсаднок оварда мерасонад, ки дар ин миён талаботи асосии донишҷӯён дар ҳаёт мавқеи нави иҷтимоӣ

пайдо намудан ва ҳангоми иҷрои фаъолияти манфиатноки ҷамъиятӣ ҷойгоҳи нав ишғол намудан ба ҳисоб меравад.

Унвонҷӯ дар таҳқиқоти анҷомдодаи хеш масъалаҳои нерӯи педагогии муҳити бисёрфарҳангии таҳсилоти донишгоҳӣ дар ғанигардони тачрибаи тақмилёбии шуурнокии миллии донишҷӯён, тавсифи амсилаи сохтори ғанигардони тачрибаи тақмилёбии шуурнокии миллии донишҷӯён дар муҳити бисёрфарҳангии таҳсилоти донишгоҳӣ, мантиқ ва вазифаҳои таҳқиқоти педагогӣ, мазмуни ташкили корҳои тарбиявӣ доир ба ғанигардони тачрибаи тақмилёбии шуурнокии миллии донишҷӯён дар муҳити бисёрфарҳангии таҳсилоти донишгоҳӣ, суръатафзоии натиҷаи корҳои тачрибавӣ-озмоишӣ оид ба тақмилёбии шуурнокии миллии донишҷӯён дар муҳити бисёрфарҳангии таҳсилоти донишгоҳӣ ва дигар масъалаҳоро аз нуқтаи назари илмӣ таҳқиқ намудааст.

Унвонҷӯ зимни гузаронидани корҳои озмоишӣ-таҷрибавӣ ба он бештар тавачҷуҳ намудааст, ки мазмуни раванди ғанигардони тачрибаи шуурнокии миллии донишҷӯён дар муҳити бисёрфарҳангии таҳсилоти донишгоҳӣ, ки ба маҷмӯи технологияҳои инсоншиносӣ нигаронида шудааст, тасаввуроти назариявии донишҷӯёнро пурра гардонад. Аз ҷониби дигар, васеъсозии тачрибаи шуурнокии миллии донишҷӯён имкон медиҳад, ки таъсири мушкилоти мавҷудбудаи донишҷӯён ба намудҳои гуногуни фаъолияти аз ҷиҳати маънавӣ-ахлоқӣ муҳим ба ҳадди ақал расонида шавад.

Дар таҳқиқот дурнамои муносибати ҳамгироёнаи фарҳангшиносӣ ба раванди ғанигардони тачрибаи шуурнокии миллии донишҷӯён дар муҳити бисёрфарҳангии таҳсилоти донишгоҳӣ бо истифодаи маҷмӯи принципҳои аз ҷиҳати илмӣ асосноккардашудаи фарҳангшиносӣ, низомнокӣ, фардисозӣ, заминаи мусбати кӯшиши донишҷӯён ба аз худ кардани мафҳумҳои шуурнокии миллии ва тачрибаи рафтори ахлоқӣ, мушаххас карда шудааст. Ҳамзамон, корҳои тачрибавӣ-озмоишии гузаронидашуда имкон фароҳам овардаанд, ки монеаҳо барои аз худ

кардану дар амал истифода бурдани рафторҳои ахлоқӣ: сатҳи пасти самтнокии донишҷӯён ба арзишҳои фарҳанги маънавӣ; мутобиқати нопурраи барномаҳои таълимию таҳсилоти силсилаи фанҳои гуманитарӣ дар самти ғанигардони тҷрибаи шуурнокии миллии донишҷӯён дар шароити дигаргуншавии соҳаи маънавию ахлоқии ҷомеаи тоҷик; зарурати таҳия ва ҷорикунии шаклҳои дастгирии раванди ғанигардони тҷрибаи шуурнокии миллии донишҷӯён муайян карда шавад.

Ҳамин тавр, таҳқиқоти анҷомдодаи унвонҷӯ ба он далолат мекунад, ки ғанигардони тҷрибаи шуурнокии миллии донишҷӯён воқеан масъалаи мубрам буда, ҳануз ҳамаи паҳлуҳои он бозкушоӣ карда нашудааст.

Таҳқиқоти анҷомдодашуда дар мавзӯи «Шароитҳои педагогии тақмилибии шуурнокии миллии донишҷӯён дар муҳити бисёрфарҳангии таҳсилоти донишгоҳӣ» кори мустақилона анҷомёфта буда, муаллифи он Қурбон Маҳмадӣ Сатторович сазовори дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.01 – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот мебошад.

Муқарриз,

доктори илмҳои педагогӣ,

профессори кафедраи забонҳои

Донишгоҳи байналмилалӣ сайёҳӣ ва

соҳибқорӣ Тоҷикистон

Имзои Хоҷаев Қ.Т.-ро тасдиқ мекунам.

Сардори раёсати кадрҳо ва корҳои

махсуси ДБССТ

Хоҷаев Қурбон

Тоҳирович

Қураев Ш.

Маълумот барои тамос: Ҷумҳурии Тоҷикистон, 734055, ш. Душанбе, хиёбони Борбад, 48/5. Тел: +992918664708 E-mail: dsx_ips@mail.ru +992918664708
17.03.2023